

Nr. 67.

Brasov,

21. Augustu

1854.



Gazeta este de dñe ori, adesea: Mercurul si Sambata.
Este o data pe septembra, adica: Mercurul. Prelin-
gu este pe una sau 10 f. m. c.; pe diumatate
anu 5 f. in Iaintra Monarhiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe un Sem. si pe anuala
intregă 14 f. m. c. Se prenumera la tota posta
imperialei, cum si la toti cunosceti nostri DD. cor-
respondenti. Pentru serie „petita” se ceru 4 fr. m. c.

GAZETA

TRANSSELVANIE.

Monarchia austriaca.

TRANSSILVANIA.

Blasii, 10/22. Augustu v. 1854.

Unu corespondente de suptu Carpati in Nr. 62 acestei Po-
nitandusi de tota legile cuvenientiei catra sine si catra publicu casca-
gur'a catu de mare sasi verse veniul asupra capitulului Bobianu din
Blasii. Negresitu acestu capitulu trebuia se sia gresitu ceva cu cor-
ne in contra drepturilor clerului, pentru ca unu subalternu se se
desbrace intru atat'a mesura de buna cuvenintia catra unu. Opu a-
sia inaltiatu in hierarchia besericeasca. Se vedemu iuse ce au gresi-
situ capitululu mai antaiu, si apoi vomu vedé si de celelalte.

Capitulul Bobianu, ca si ori care altu capitulu, are nu numai
detorintele si conditiunile sale, ci si drepturile si privilegiile sale.
In catu pentru implinirea detorintelor capitululu e supusu, ca si ori
care altulu din clerus sub priveghierea episcopescu; er' in catu per-
tru drepturile sale nu sta sub controla nimenni si nu are de a de-
sama altuia cu atat'a mai pucinu clerului diecesanu. Astea corespondentele se pare au a nu le sci, au a le si uitatu, la tota templarea
inse si a bagatu nasulu unde nui sierbea o'a. Ci se vedemu mai
incolo.

In protocolu unei conserintie tienute in Viena 18. Nov. 1850
sub presidiul Eminentiei Sale Cardinalului Primate alu Ungariei si
endu de facia si Esc. Sa episcopulu Oradiei mare intre altele s'a pro-
iectat si aceea, ca dismembranduse dieces'a Fogarasiului se se dis-
membreze si capitululu Bobianu din Blasii. Din ce cause? Ast'a nu
sta scrisu in protocolu, pre cumu nece aceea ca de ci inaintea cano-
nicii din nouele capitule voru poté si insurati.

Protocolul este in cunoscentia clerului publicatu in versiune ro-
manesca in 21. Febr. 1851, Nr. 201, si asia se poté convinge si care
despre adeverulu acestei espusetiuni. Au dora corespondintelui nu
ia fostu cunoscetu? Au poté numai l'a trecutu pentru ca nui yenea
asia bine ca protocolul dela Oradea mare? De acesta vomu vedé
numai de catu.

Proiectulu din conferentia vienesa taia nu numai in drepturile
capitulului Bobianu, ci chiaru in esistentia lui; fora de a si fostu in-
trebatu capitululu, au a si fostu representatul prin cineva in numit'a
conferentia.

Acumu judece ori cine poté judeca, fora interesu, nu cumu jude-
ca corespondentele, au nu avé capitululu Bobianu totu dreptulu de a
protesta in contra unui asemene proiectu, carelei amenintia nu numai
drepturile si detorintele catra sine si catra memoru fundatoriului, ci
si chiaru esistentia?

Inse capitululu si intru ast'a s'a moderatu, si numai si a cuno-
scetu de detorintia a informa mai bine despre natura capitulului Bo-
bianu pre acel'a care a fostu presidentele numitei conserintie, pre Pri-
mate, espunendu intru unu memorialu causele din care proiectat'a
dismembrare nu se poté face fora de a calcá in picioare despusetiu-
nile fundatoriului acestui capitulu inca si prin testamentu intarite, du-
pa ce acelea si prin Maiestatea Sa fostulu Franciscu I. si prin scau-
nulu apostolicescu fusese sanctionate perpetuo valitura.

Corespondentele si bate jocu de motivele aduse in memori-
al, si mai adauge si unulu ridiculu totu din acela scopu: „siindu ca
trebuie se tien la olalta?” Ci batjocura nu e argumentu, numai ce
ensiela pre cei ce nu sciu eugeta, er' ómeniloru de omenia e
gratia. —

Ce nedreptate a facutu dara capitululu cuiva, aparandu esistentia
acestei fundatiuni, pre care membrii capitulului suntu detori a o apa-

ra? Si alesa candu nece o lipsa de dismembrare nu era, nece dupa
numerul personelor siindu ca pentru celu metropolitanu mai trebu-
iau trei, nece dupa salariu ca ce cestu Bobianu e mai pucinu dotatul
de catu celu metropolitanu.

La tota templarea canonicii Blasiani nu au facutu din interesu
particulariu acea reprezentatiune, de o parte pentru ca ei si dupa
proiectulu conferentiei totu voru ramane canonici si seau aerea inse-
tata cu salariuri mai bune, de alta ca afara de nulli mai batrani ca-
kora lear si mai cu greu stramutarea suntu resoluti la óri ce deter-
minatiune mai inalta; scopulu loru le a fostu numai a si plini deto-
rintia intru apararea acestui institutu.

Ast'a e totu ce a facutu capitululu Bobianu, cu Crainicu in
frunte, pentru ca Crainicu e prepositulu acestui capitulu; au do-
bra mai spereza corespondentele, cum ca Crainicu va fi asia de nebunu,
catu se se lasse alu porta de nasu cumu l'au mai portatun unii de
spiritulu corespondentului? Durere! ca omenii nusi cunoscu marginile
drepturilor sale, si saru si alerga pre cale si afara de cale pana
ce daju cu capulu de piatra. Cu unu spiritu asia neabordinata
cumu s'a vediutu inainte de vreo cativa ani si inca a mai lasatu re-
masitie dupa sine precum se vede, disciplina nu se poate consolida.
Unde si celu mai micu vrea se fia ca celu mai mare seau mai susu,
acolo imperatiua s'a impartitu, si urmareai lesne de prevediutu.

Deci, Domnule corespondente, precum ori cine poate vedé din
cele pana aci aduse, capitululu Bobianu nece n'a protestat in contra
insuratilor de a nu poté si canonici, nece macaru vorba n'a facutu
de celibatu au insuratu in memorialu, siindu ca nece in protocolulu
conferentiei vienesa nu se asta. Determinarea asta va urma de ci in-
ainte; si de va fi in favorea insuratilor, Dloru au de a se bucura,
inse ore bine va si si pentru administratiunea diecesana, e alta intre-
bare. Celibitoru li se impata nepotismulu uneori cu cale, uneori fora
cale, dar' insuratilor canonici ce nu li se va impata? Presupune
40 canonici metropolitani cu familie numerose, cumu daruiesce Ddiu
pre toti cei seraci, si se lasamu pre cei dela Gierla si dela Lugosiu.

Au mai ramane - va vreo fundatiune catu de mica, vreunu vi-
cariatu, au protopopiatu seau vreo parochia mai grasutia, unde se
mai pota incapé si altu susletu, de catu feiori, gineri, nepoti si
tegati de ai Dloru canonici? Si candu Domnii canonici s'arun nevoi
catu ar' poté se fia impartiali, ce voru dice Domnile canonicese?

Canonicii Bobiani adeveratu nu au facutu multe fundatiuni, ci
totu au facutu cate un'a dou'a, si mai suntu gata de a se face. Dar'
vomu se vedemu cate voru face cei insurati. Corespondentele cu cei
de o pensa cu sine ar' vrea ca canonicii Blasiani se mance numai
secu ca se pota face fundatiuni pre sam'a insuratilor. Mie mi se
pare ca voru si acusi si de aici canonici insurati, care de sunetulu
rochieloru de metasa si altoru mari meruntisiuri le voru esi paiele de
in cisme si perulu prin palaria.

O, candu ar' si capitulele romane dotate numai ca cele de midi-
locu ale latiniloru, atunci à la bonheur, insorse toti canonicii cati-
voru avé venitul nu de cate 10—20 mii, ci macaru de 4—5 mii; al-
mentria canonica insurata va fi o seracia lucia, fala góla straitia
usioru. —

Ce ar' si fostu sórtea capitulului Bobianu, de era insuratu, pre
candu P. Majoru batjocoria pre Bobu, ca i moru canonicii de fome.
Ci Bobu totu a ingrigitul ca canonicii lui de si nu splendidu ci celu
pucinu cu decentia se pota trai. Cu atatu e mai de mirare, de unde
a potutu scociori corespondentele acelu assertu: cumca Bobu a inde-
toratu strinsu pre siacare canonico de a face fundatiune? Ca de
cumva numai le a recomandatu, atunci corespondentele mai bine si
tineau gura, de catu se incurse faptele benevolentiei cu a strinsului
dreptu.

Corespondinte e incurca ideele de jure, totu asemenea, candu dice, ca banii din care Bobu a fundatul capitolului au fostu ai clerului nu ai lui; va se dica ca unu episcopu, care are donate bunuri titlu mensae episcopalil nu poate se imbucce o bucatura se nu io numere cineva? Unde s'a auditu canduva ca episcopulu e detoriu asi da sam'a de veniturile bunurilor episcopesci inaintea clerului sen? Asta teoria noua de proprietate nu sciu cumu ar' placé Dn. corespondente candu dupa dens'a faru trage la dare de sama ce au facutu cu veniturile parochiale; pentru ca cu acelasi dreptu posedea episcopulu celu multu alu lui, cu care paroculu pre celu nucinu alu sen.

Ridiculu e corespondentele, candu acumu dupa 24 de ani dela mórtea lui Bobu se trezesce alu trage la sotocela de cele ce au mancatu si cele ce au donatu. Au n'au facutu Bobu si pentru cleru atat catu nece unu episcopu inainte de elu? Si apoi asia scimu multiem? Dical'a e ca cine nu multiemesce de pucinu nu e vrednicu nece de multu. Ci ómeniloru nostri li s'a dedatu gur'a a eleveti dupa P. Majoru, care pote si va si avutu causele sale si a facutu 'pana erau amendoi vii, dar' acesti neastemperati ce au palitul, de nece in mormentu nulu lasa se reposeze? Dloru, se mai invia Bobu, ar' sta selu prenda de gutu si selu puna in arestu paua le va dá sama de celu mai depre urma fileriu. Dar' alti episcopi inainte de Bobu facut'au macaru a 100-a parte de ce a facutu Bobu? Si totu nime nui mai injura dupa mórte. Seraculu Bobu facundu bine nu sciú cata nemultiumita lasà dupa sine.

Deci D. corespondente si toti cei de unu cugetu poteti si securi, ca capitolul si a — nu mai plenit o detorentia santa catra acelui parente dela carele pana acumu are totu binele si celu susfletescu si pamentescu, si nu ve pismuiesce de veti si asia norociti catu se ve ajungeti doririle. Ci de un'a ve roga totu bene semtitoriulu se ve desvetiati a ve mestecă in trebile altor'a, a lapedă spiritulu discordei, si candu scrieti a nu ve uită că omulu onorabilu si suptu anomitate trebue se remana celu pucinu intre terminii bunei cuvenintie. Nece se ve faceti pré cu iutele din pucinu mare consequentie sarindu, seau cumu se dice romanesce: nu puneti o'l a la focu si lie purelei in padure, ca intre bucatura si intre gura e inca mare departare. Cautati la Oradea mare, unde canonicii potu si insurati si spusnetimi cati era mai eri alaltaeri cu muieri in capitolu? Pentru ce? Io nu sciu, ci bagu de sama, pentru că prea acolo inca li se pare destule siese persoane canonice.

In urma se sciti si aceea că în conferentiele dela Oradea mare n'a fostu vorba de dismembrarea capitulului Bobianu, ci numai de redicarea nouelor capitule; și în protocolulu aceloru conferentie nu e macar cea mai mica urma de ce diceti Dvóstra. Cine v'a informatu, au a mentit u, au v'a insielat u; și conclusiunea D. V. quod semel placuit etc. nu pôte ave locu; caci capitululu nece odata asta dismembrare nu o aprobatu.

Falsu e si aceea că can. Papfalvi ar' fi datu memorialulu in Strigona; că ci nu in Strigona ci in Viena l'a datu amana in sientia de facia a Es. Sale D. A. Enoru si a celuilalte concion deputat.

Si falsu e a treia, cumu ca memorialulu s'ar si pregaritui nefiendu Es. Sa acasa, că ci inainte de a plecă Es. Sa la Viena capitululu intregu anumitu s'a dusu la Es. Sa si ia descoperitui scopulu; si dupa aceea canonicii mai tardiu plecandu l'au dusu cu sine la Viena si inainte de alu presentă Primatului l'au comunicatui Es. Sale in copia, si Es. Sa totudeun'a a afilatu fundati positiu capitulul;

II Es. Sa totideuna a altatu fundati pasii capitulului.
Atatea spre cunoscerea adeverului dupa acte autentice nu dupa vorbe depre utilia. D. V. ati cascatu gur'a mare se imbucati-ceva, asta e bucatur'a: de o vizi mai ~~mai~~ cu multe zile, si totu-

capatá nem

Банкноты

ГРЕЧІЙ АН ПРИНІШАТЕ ІЕ РАНХЕЛАНЕ

(Anno 1907)

Дакъ dap' інфлінца русескъ нѣ поѣ пері фъръ інфлінца
греакъ, къмъ не вомъ пътеа скъла din астъ din ՚ртъ, ՚п контра
къреia нѣ пътемъ ՚птреблінца пічі тъкаръ пеана ші каре съ
компюne de атъдіа ироселії фапатії. Лъсаневомъ а фі тотъ-
деаэна батжокъра гречилоръ? Нѣ ведемъ ної бре, къ ъшти отені
съпъ цемії чеi ры iai romanilоръ ші къ сінгъра лоръ плъчере
есте а не ведea adшш ла санъ de лемпъ *). Пъпъ къндъ съ
прівімъ не брагацівлъ de ері, че бтвла къ тава de алвідъ ՚п спі-
наре, кълкъндъне azl ՚п каржътъ ахрітъ ՚п пічоре ші плекъндъ
тъне ՚п Гречія къ съте de miї de галбні, ка съ не трітіцъ de
аколо алці лупі афамаші спре а се сътхра еара ei din пої din

^{*)} Апгрѣ адвѣрѣ есте виѣ лвкрѣ фбртѣ тристѣ a deckide исто-
рия пн а квпощите къ маѣ вѣртгъ дела вѣквлѣ алѣ 17-леа жпкбче
Молдаво-ромынї с'аѣ вѣзтѣ сїлдї до кѣтево опѣ ка пріп леце фор-
таль съ скѣтѣ на тої гречї стратї венетї. I dir. u. s.

сжпцел€ пострѣ? № не амѣ днкредінцатѣ ної бре къ орї че скітваре ар' лва цара, греквлѣ рѣшнне тотѣ грекѣ пріп спірітвлѣ съ перфідѣ, адоантѣ орї че сістемъ, съ днппакѣ къ орї че idee, съ лінгвіштѣ ші съ днсінвѣ пъпъ къндѣ днї вінє вінє: а съ лінї ка ліпітоареа ші а то твнка на acnida джндаглї о тбртѣ. Че соартѣ аре Ромънія тікъ актѣ къндѣ скапѣ de гіарѣле твска-
ліорѣ? Чea маї трістъ, повлѣ Іхртвіторѣ, прістінѣ de крвчѣ къ гречї, жжпітма персекватѣ, зівралеле опрітѣ, ші гречї ші рѣши тарї ші тарї ка пічюдатѣ. Кіемѣ атендівnea тутврорѣ че съ о-
кспѣ къ органісціонеа Пріпчіпателорѣ, съ нѣ съ днппале de о idee грешітѣ, къ гречї днпъ гоніреа рѣшилорѣ din асте цврї ворѣ фі о партідѣ тбртѣ. — № ва фі пічідектѣ астѣфелѣ; гречї аж фостѣ чеї маї періклоші initіmі аї ачесторѣ церї ші ворѣ фі аст-
фелѣ totѣdeagna пъпъ къндѣ о лене вспітѣ din афарѣ сѣ ѕ din
льзяптрѣ нѣ ле ва твїа іnfлагіпда. Ба днпкѣ еї пріп днпсоленда de
каре с'аї днпвестатѣ актѣ атакѣ по ромънѣ днї фадъ. Тотѣ
жжтма къпште фраса днпсолентѣ а Domnul Nіkolake Mixailѣ
днпіттеа жжпітма орашвлї Краіовеї: „Тодї ромънї свитѣ пеште
каналї.“

Ші adverbs яа ес асперацівне потѣ фі къ твлтѣ маї періклоші, къчі лі потѣ сілі а ажуне къ дѣпшиі ла тълпі ші атупчі чине штіе че поте еши дінтр'ачеаста. Репетѣ, дақъ скоплѣ пѣтеріорѣ аміате е десфіпдареа інфлюїдеі ръсешті лі Прінципате, е неапъратѣ печесаріѣ о леце, о леце зікѣ каре съ паралісеze лі віторіѣ тóте плаанріле че ле арѣ пѣтєа продѣче інтр'ичеле ші кабалеле Егеріеі ръсо-гречешті din Прінципате.

Г. Іларіон

Доъакте дипломатиче повісіме

Gymnase.

Дечі губерніалд аустріакі квітпъніндік къ тоті adinesылд теме-
ігріле сале съ декіаре, ка че гарапції піте джисылд съ ne dea;
атяпчі Амператылд diи респектылд кътры dopіндеle ші интереселө
Церманіеі с'ар сімді аплекатд а пъши ла негоділігіні ғ.п прі-
вінда дефіцерій 8піл термінік angtітік центра фешентаре.

Кабінетълъ Bieneї поте фі конвінсъ din капълъ локълъ, къмъкъ Maiest. Ca е ѹпсѣфлатъ de ачесаш dopingъ de a пыне кътъ с'ар пытѣ маї кържандъ капетъ ачестеї крісе, кареа астъзі заче асъпра тутъроръ реферіцелоръ европене. Агъстълъ постръ domnitоръ вреа акъмъ, ка totъdeаgна, пачеа. Amъ репедіт'о de атътэа опъ, о репедітъ ші астъдатъ, къ dъncsълъ пічі нъ вреа а ѹнделюпі по впъ timпъ nedeterminatъ окъпъчігnea Прінчіпателоръ danъbiane, пічі а се ашса жптръ ачелеша пе вечіръ, пічі а ле жптръпа къ імперіялъ съзъ, ші къ атътъ маї пыцінъ а кътропі імперіялъ тэр-ческъ. Жп прівінда ачеста dъncsълъ нъ фаче пічі чеа маї тікъ грэятате, ка съ свѣскріе челе треї прінчіпії depасе жп протоко-лълъ din 9. Апріле.

Литреціатеа Търчіеї. Напъвлѣ ачеста н'аре пімікъ контразікъторѣ ла чеа че апърарѣтѣ пои пъпъ актѣ, шї Търчіа нъ ва фї атерінцатѣ de кътрѣ пои пъпъ аткчи, пъпъ къндѣ ва фї респектатѣ шї de кътрѣ ачеле пътерї, каре ти ачестѣ томжптѣ пірѣ теріторіяхї шї търчіе. Схитаруухї скучите.

Deshertarea Principalelor; пої съптеншата де а пріймі кондуктореа звеста будетъ не ви за ви да запечатані.

Konsolidarea drapetvriyorš kreshtinilorš *ju Tsrtsia.* Ној (рвзшій) пірчедеміш din ачеа ідеъ, къ драпетвріле чівіле каре снптъ а се къштіга пептру снпшій крештіні аї Пордеї, снптъ къ тотблѣк педеспърдіте de челе релецібсе, прекътъ с'а легатъ ші *ju* протоколъ, ші пептру кореленіонарії поштгії ар фі Фѣръ пічі *un* прецъ, дѣкъ ачештіа къштігъндѣ прівілекії поѣ ар требгі съ се *daneed de челе векі, dekiarасерътъ de mai nainte, kъ dékъ ля-krвлѣ ар кърце ашеа, atgычі претінсівіле *Міпператвлї* пострѣ кътръ Портъ ар фі *Міпплініте*, кавселе *Міпперъкерії* делъттарate, Mai. Са ар фі гата de a ля парте *la* гарантія европеъ ачесторъ прівілекії.*

Ачестеа сънгъ пъреріле **Императълъ** да прівінца пътеворъ пріпчіпало аиентате **да** протоколъ, ші поъ ni сеpare Кнезълъ тмѣдъ, къ дѣкъ чіпева воіеште пачеа Фъръ къцете аскъпсе, каре аръваче ка ачееаш съ фіе престе пътінъ, н'ар фі врео грѣтате de a o добънді пе ачестъ басъ **дитреітъ**, сеъ челъ пъзинъ de a dec-
кіде фрътъ пегошъшніоръ пріп о **дитетаре** до арта.

Ачеста є сперанца, не каре Есемінда востръ съ біневоенитѣ о deckoperi кабінеты Bienei пріп ұтпъртъшіреа ачестей деше. Прійтеште ш. .

Nucleosynthesis

TRANSCILVANIA.

Ciuiiș, 30. Августă. De noă soci aiți o deputație săptămână din episcopatul Arhișului Climentă, din secretarul de stat Iancu Filipeșcu și din Beizadea K. Giță, logofătul marelui domnitor, contele Coroianu și pe postele săvârșite românești administrări, din primulă după război trupelor românești, din principatul României „C. B.” — Măi dăunătoria scrisă totă „C. B.” că vînătre de Omeră și înăuntrul ofițerii românești că scopul acesta. —

Rezultatul săptămână din 12,394,703 f. tk.

DIN КЪМПОЛД РЕСБОИУЛЫ.

Brașov, 2. Sept. p. Posta chea mai prospetă ne raportă din Cămpina, că trupelă poartă de cinci, după ce au tăiat cincisprezece de la ora 10 pînă la ora 12, cu o viteză de 20 km/h. Trupelă se aduce cu o viteză de 15 km/h. —

Din București avemă săptămână din 29. Aug. p., dăunătorie care, raportându-lă, că Omer Pasha a opărît alătura lui pînă la ora 10 și a proiectat să părăsească orașul, să intre în Cernăuți și să atingă frontiera austriacă la ora 12. În același timp, Omer Pasha a lansat un atac împotriva trupelor austriace de la ora 10 și a cucerit fortăreața de la ora 12. —

Torții prochedă cătră Brăila și Galați, alături de orașul Buzău, către Cernăuți. Buzău este lăsată în urmă de către trupă, căci este locul unde se întâlnește calea ferată cu drumul național. —

„Gazeta de Moldavia” din 12. Aug. v. ne aduce că în orașul Buzău s-a întâmplat o explozie la ora 10, într-o casă din strada Ștefan cel Mare. —

Din Constanța se spune că trupelă a ajuns la orașul Constanța în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

Din București se spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

O altă informație spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

Din Buzău se spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

Din Buzău se spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

Din Buzău se spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

Cronica straină.

FRANȚA. Paris, 26. Augustă. Din okasăne zilei astăzi Napoleon, 15. Augustă, asemenea aceasta că se plătește 8 milioane pentru cei care au murit în războiul românesc. —

În Franță se spune că trupelă a ajuns la orașul Buzău în dimineață și că aici a fost lansat un atac împotriva fortăreaței. —

(Ba știa)

